

VII. ZMARLI

+ Ks. Profesor Balthasar Fischer

27 czerwca 2001 r. zmarł w Trewirze (Trier) ks. prof. Balthasar Fischer. Był on – jak o nim napisano w księdze pamiątkowej *Gratias agamus* wydanej z okazji jego 80-tych urodzin – jednym z najbardziej wpływowych liturgistów dzisiejszych czasów, znanym nie tylko w krajach języka niemieckiego.

Balthasar Fischer urodził się w roku 1912 w Bitburg/Eifel w Niemczech. Po maturze studiował teologię w Trewirze oraz Innsbrucku. Świecenia kapłańskie otrzymał w roku 1936. Rok później uzyskał tytuł doktora teologii pisząc pracę u J. A. Jungmanna w Innsbrucku. Do 1939 r. pracował w duszpasterstwie w Tyrolu. Później studiował dalej w Maria Laach i Bonn, gdzie u prof. Theodora Klausera rozprawą o modlitwie psalmów w Kościele pierwotnym uzyskał habilitację. Od roku 1945 pracował na uniwersytecie w Trewirze, najpierw jako docent, a od 1946 jako profesor liturgiki. Z tym uniwersytetem był związany przez większość swojego życia, choć działalność dydaktyczną prowadził także na innych uniwersytetach: w roku 1950 i 1977 w Stanach Zjednoczonych, w latach 1958-1971 w Instytucie „Lumen Vitae” w Brukseli. W latach 1965-1975 prowadził kursy Niemieckiego Instytutu Liturgicznego w Trewirze.

Ks. Prof. Fischer przebywał także w Polsce. W dniach 7 – 8.10.1975 r. uczestniczył w Krakowie w sympozjum poświęconym pamięci opata Prospera Gueranger w 100. rocznicę jego śmierci i wygłosił referat o stanie reformy liturgicznej w Niemczech (zob. RBL 29 (1976) 207-213).

Ks. Prof. Fischer obok pracy naukowej i bogatej działalności dydaktycznej odznaczał się przede wszystkim zaangażowaniem w sprawy reformy liturgicznej Soboru Watykańskiego II. Od 1961 r. był konsultorem Komisji Przygotowawczej tego Soboru. W dniu 11.5.1966 r. został konsultorem Consilium (Rady do Wykonania Konstytucji o Liturgii). Pracował w Radzie nad przygotowaniem jej statutu, a później w grupie d.s. koncelebracji, sakramentów i sakramentaliów, przy przygotowaniu Modlitw Eucharystycznych na Msze z udziałem dzieci oraz Modlitw Eucharystycznych o Tajemnicy pojednania, przy przygotowaniu ksiąg Liturgii Godzin, sakramentu chorych i obrzędów pogrzebu. Był także od 1975 r. konsultorem Kongregacji Sakramentów i Kultu Bożego.

Prof. Fischer otrzymał doktoraty honoris causa uniwersytetów w Mainz (1977) oraz Catholic University of America w Waszyngtonie (1988), otrzymał także honorowy pierścień Niemieckiego Instytutu Liturgicznego w Trewirze.

Jego liczne publikacje naukowe poświęcone są tematyce liturgicznej: historii liturgii, duchowości oraz zagadnieniom pastoralno-liturgicznym. Wiele miejsca zajmują sprawy związane z Eucharystią i sakramentami inicjacji chrześcijańskiej. Częściowy wykaz jego publikacji (ponad 160 pozycji) zawiera księga pamiątkowa *Zeichen des Glaubens*, wydana z okazji jego 60. urodzin (wyd. Benzinger – Herder, Zurych - Freiburg 1972). Z okazji 70. urodzin wydano zbiór jego artykułów poświęconych psalmom: *Die Psalmen als Stimme der Kirche* (Trier 1982), zaś z okazji 80-tych urodzin

wydano księgę pamiątkową *Gratias agamus* (Herder, Freiburg 1992) oraz jego publikacje w książce *Redemptionis mysterium: Studien zur Osterfeier und zur christlichen Initiation* (Hrsg. von Albert Gerhards und Andreas Heinz. – Paderborn - Wien [u.a.]: Schöningh, 1992). W roku 2000 ukazała się książka zawierająca jego publikacje *Frömmigkeit der Kirche: gesammelte Studien zur christlichen Spiritualität* (Hrsg. v. Albert Gerhards, Bonn [u.a.]: Borengässer, 2000).

Odnowa liturgiczna Soboru Watykańskiego II byłaby nie do pomyślenia bez nieustrzonego zaangażowania i pracy naukowej ks. prof. Balthasara Fischera wskazującej drogę odnowie liturgicznej. Został on pochowany 3 lipca 2001 r. na cmentarzu St. Paulin w Trewirze.

Ks. J. Paliński, Katowice